

מדינת ישראל
הכנסת השנייה

ד.ס.

פרוטוקול מס' 68/ב

מישיבת וועדת הכספים; שנתקיימה ביום ב'
סו' באב תשי"ג (28.7.53) בשעה 8.30

נוכחים:

- י. בוריס - היו"ר
- א. אליטר
- ח. אריאב
- י. גדר
- א. ס. בניחובסקי
- ע. דיין
- א. הרצל
- ק. לוז
- ס. קלטר
- ז. שפר
- י. פורדר
- א. ציזלינג
- ח. רובין

מזמנים:

- סר. אבולעפיה - משרד המוצר
- סר. ארנון - משרד המוצר
- סר. ספיבק - משרד המוצר
- ט. בזק - מזכיר הוועדה

סדר-היום:

- א) מתן ספרעות לטופטים
- ב) הצבעות על תקציב ההוצאה לשנת 1953/54

היו"ר י. בוריס:

אני פותח את הישיבה.

ועדת הכספים
28.7.53

ר.ט.

א) מתן מפרעות לשופטים

היו"ר י. גורי:

אתמול פנתה אלי מלחת השופטים, אולם לא יכולתי להיפנות אליהם. הבקר נפגשתי עם ד"ר אייזנברג, והוא הופיע כטובן גם כמנהל בתי-המשפט. הוא אמר שהוועדה שהתה את הדיון על מסכורת השופטים. ב-1 באוגוסט הם יוצאים לפגרה, והיא נמשכת בדרך כלל 26 ימים. החופשה הכללית היא אגבם חדשים, אבל לאחר 26 ימים ישנה תורנות בין השופטים, כך שכל אחד מקבל רק 26 ימים. ברור שכל שופט רוצה לצאת לפחות לחופשה של 15 יום מחוץ לביתו, ובתנאים הקיימים אין לו כל אפשרות לכך. לפי המחירים של היום, חופשה של 15 יום עולה לפחות 150 לירות, ולכן הם מבקשים מפרעה.

אני הסברתי לשופט אייזנברג מדוע אנו משהים את הדיון על מסכורת השופטים, כי כל תזוזה במסכורת השופטים מספיעה בכרטיז ובקנייתו של טעגל יותר רחב. אסרתי לו, כי לא נוכל לתת מפרעה, כי זה קושר אותנו להחלטה חיובית. תקוותו היא כי אנו בכל זאת נחליט בחיוב, ואם לא הרי הוא מבקש מהמפרעה תהיה מפרעה עומדת. הם מבקשים 300 לירות, אבל ברור שאין זאת חובתנו להחליט דרוקא על הסכום הזה.

א. ט. בניחובסקי:

אני חושב שעלינו להיענות לבקשת השופטים, ואני מציע לתת ליושב-ראש מסכות להחליט

על הסכום.

י. נדר:

לפי הדיונים שהתקיימו בוועדה בנוכחות נציגי השופטים, ניתן לחשוב שהוועדה מוכנה בפרינציפ להגדיל את מסכורתם. אם לא כן הדבר, עלינו להודיע להם, שנית, ועדת הכנסת החליטה על העלאה של שכר חברי הכנסת מ-1 כיווני. זה מחייב, לדעתי, גם תיקון מסכורת שרי הטדינה ומסכורת השופטים.

איר למפרעה, חויבני שעלינו להחליט בחיוב ואיני רואה את הסכום של 300 לירות כסוגזם. לשם ההגיון, האיתי אוסר שיש לתת אותה מפרעה גם לשרים.

ח. אריאב:

איננו מתווכחים היום, אם להעלות את מסכורת השופטים ואם לאו, אלא אם להסכים לבקשת המפרעה, ועל כך צריך הווכוח להתרכז.

ע. דייג:

אני רואה בתביעה זו ראשית תביעה של רכיש, וחושבני שאיננו יכולים לקבלה. אני מציע שוועדת הכספים תטסור למסלה את ההחלטה בענין זה, היות ואין זו שאלה של חוג זה או אחר, אלא שאלה של קו כללי.

י. גורי:

אינני חושב שהדיונים שלנו בוועדה בענין זה, מספיקים כדי להסיק מסקנה לצד זה או אחר. אני חושב שעלינו לתת את המפרעה, אולם לא בצורה שתקסור אותנו להחלטה חיובית, אלא בתנאים מסוימים. בטקרה שהחלטתנו תהיה שלילית, יהיה עליהם להחזיר את הסכומים בתשלומים של 12 חודש. אני מציע להחליט על סכום של 200 ל"י. אגב אינני מוכן לקבל על עצמי את ההחלטה בענין זה, כפי שהציע חבר הכנסת בניחובסקי.

ה צ ב ע ה

הוחלט לתת ליופטיים ספרעה בסך 300 ל"י
סבלי שהדבר יקשור את הוועדה להחלטה חיובית
ביחס למסכורתם.

אני מודיע כי לא הסתמפתי בדיון זה, היות
ואני מוסיף להתנגד לכל דיון חלקי בעניני

א. ציזלינג:

מסכורת.

אני רוצה שיהיה ברור, כי הדבר נובע גם
ליופטיים הדתיים.

א.ד. גביחובסקי:

(ב) תקציב ההוצאות לשנת 1953/54
=====

אנו עוברים להצבעות על תקציבי הסדרים
השונים. החלטנו כבר על: הכנסת, לשיא
הסדינה וטורדו, סבקר הסדינה, האוצר, החקלאות, מסחר ותעשייה, טעד,
תחבורה, דואר, בנק הדואר, הוצאות קרן ארנונה, הוצאות טילורה חובה.
והיום אנו מסכימים בהצבעות.

היו"ר י. גורי:

אנו עוררנו כבר את השאלה, של ההכנסות
הקטורות בסדרים השונים, ובקשנו שהן
לא תופענה בצד ההוצאות של אותם הסדרים אלא תועברנה לתקציב ההכנסה.

א. ציזלינג:

אני דורש זאת גם עתה.

אני מבקש שהיו"ר לא להצביע היום על כל
הסדרים, היות ואנו, מטיבות בריאות, לא הספקנו להכין את כל הצעותינו.

התחייבתי בפני נשיאות הכנסת לסיים הטבוע
את הדיונים בתקציב ההוצאה. אני יכול
רק להסכים לכנס הערב ישיבה קצרה נוספת על סנת לגסור את ההצבעות.

היו"ר י. גורי:

על ההצעה המיוזמת של חבר הכנסת אריאב
וחבר הכנסת פורדר, ביחס לקיצוץ בתקציב הכללי ב-5%, נדון בסוף
ההצבעות.

אני מסכים לטענתו של חבר הכנסת ציזלינג
ביחס להכנסות הסוכיות בצד ההוצאות של הסדרים השונים, אולם
אינני חושב שיש טעם לדבר על זאת עתה, היות ובתקציב שה כבר לא נוכל
לתקן את הדברים.

אנו עוברים להצבעות.

מסכורת שרי הסדינה. חבר הכנסת בדר

מציע להוריד את מסכורתם בלידה אחת. חבר הכנסת ציזלינג מציע להעמיד את
מספר שרי הסדינה על 12 במקום 16, ולהפחית את הסכום ב-18 אלף ל"י.

ה צ ב ע ה

הצעתו של חבר הכנסת בדר - לא נתקבלה
הצעתו של חבר הכנסת ציזלינג - לא נתקבלה
הצעת הממשלה - נתקבלה

משרד ראשי הממשלה

הינר י. גורני:

חבר הכנסת בדר מציע: הלשכה הראשית - להקין את מספר העובדים ב-20 ואת מסכורת העובדים ב-55 אלף ל"י; קרן מיוחדת - 10 אלפים ל"י - למחוק; הכנסות והפחחות - למחוק; סובסידיה לעתון "אליום" - למחוק; להקטין את תקציב שירותי הסודיעין ב-50 אלף ל"י; להפחית לירה אחת מתקציב שירות הסידור; להפחית לירה אחת מתקציב נציג המנגנון; להעביר תקציב נציבות המנגנון לתקציב משרד האוצר.

חבר הכנסת ציזלינג מציע: הלשכה הראשית - להפחית 25 אלף ל"י; הלשכה לתכנון ולתיאום כלכלי - להפחית ב-28,500 ל"י; קרן מיוחדת לרשות ראש הממשלה - למחוק 10 אלפים ל"י. הענקות חד-פעמיות לאטמות - להכפיל את הטכום ולהעבירו למשרד הבריאות; טיעו טעני - למחוק 6,000 ל"י; לשכת שרים ללא משרד - למחוק 22,600 ל"י; הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה - להוסיף סעיף: מחקר כלכלי על ירידת-רמת-החיים - 25 אלף ל"י; לחקירות כלכליות נוספות - 25 אלף ל"י. שירותי הסודיעין - להפחית ב-50 אלף ל"י וזכות הפידוס באיזור ועדת הכספים; שירות הסידור ושירות ההנדסה - למחוק 10 אלפים ל"י; הטוענה המדעית - להעביר למשרד הפיתוח ולמשרד החינוך והתרבות, לפי חלוקה שתאושר בוועדת הכספים. נציבות המנגנון - הפחחה כללית ב-1,000 ל"י.

סימת סק"י מציעה: הזמנת סומחים מחו"ל - סיוע טכני לפי סעיף 4 (כולל מסכורות עובדים) - למחוק; תטיכות בעתון - למחוק; תטיכה למכון למחקר חברתי שיטושי - למחוק; תטיכות בעתון אליום - למחוק.

קבלנו מסלחת של המכון למחקר שיטושי חברתי, ותם אמרו כי בתקציב שלהם ישנה הפחחה לעומת השנה הקודמת, והם טענו, כי אם יפחיתו להם את התטיכה, לא זוכו בלבד שהם לא יוכלו למלא את תפקידם, אלא הם עומדים בקשרים עם קרן פורד וקרן פולק, ונעשו אתם הסכמים שהם מוכרחים למלא. אם לא כן, אולי יחזרו המוסדות האלה שהתחייבויות שלהם כלפי המכון, וזה לא רצוי בהחלט. נאמר לי שהם גיהלו סו"ם עם האוצר, והוחלט, אם כי הם תבעו 14 אלף ל"י להקדיש להם סן הרזרבה סכום של 8,000 ל"י.

א. ציזלינג:
אני מציע לעכב את ההצבעה על הסעיף הזה ו ולהזמין לוועדה את נציג המנסד. אני שאלתי פעם טהי פעולתו של המכון הזה, ונתיחנה לי תשובה ע"י ראש המססלה שזהו מוסד הפועל באופן עצמאי, עושה טה שהוא רוצה, ואין הוא חייב להסציא את פרסוטיו.

ח. אריאב:
לסדר הדיונים אני מציע, שכל התוספות אשר תוצענה, הן ע"י האוצר והן ע"י חברי הוועדה תוצבענה בסוף הדיונים.

י. פורדר:
אני חושב שבדבריו של חבר הכנסת ציזלינג בקשר למכון נובעים טאי-הבנה, היות והמכון הזה מעוניין טאד בפירסום מחקריו.

אני מצטרף להצעתו של חבר הכנסת אריאב, לסדר ההצבעות.

א. ציזלינג:
אני מציע שההחלטה על סעיף זה תהיה לאחר סמיעת דבריו של הפרופ' גוטסן. אני רוצה לשמוע פרטים על מחקרים שכבר נוצעו ואלה המתוכננים.

ועדת הכספים
28.7.53

ר.ש.

היו"ר י. גורני:
אני חושב שהזמנתו של הפרופ' בוטמן היא
דבר חשוב וטועיל, אולם לא נוכל לעשות
זאת עכשיו. על כל פנים, אם חבר הכנסת ציזלינג עומד על הצעתו,
אצביע אותה.

הצבעה

הצעתו של חבר הכנסת ציזלינג	-	לא נתקבלה
הצעותיו של חבר הכנסת בדר	-	לא נתקבלו
הצעותיו של חבר הכנסת ציזלינג	-	לא נתקבלו
הצעותיה של סיעת מק"י	-	לא נתקבלו
הצעת הממשלה	-	נתקבלה

משרד הבטחון

היו"ר י. גורני:
אנו צריכים להצביע עתה על הסכום הגלובלי
של 42 מיליון ל"י.

א. ציזלינג:
אינני מסכים להצביע על הסעיף הזה, בטרם
שמיעת החומר על הדברים האלה.

ק. לונז:
אני מציע לקיים את ההצבעה בסעיף זה
בסוף הישיבה סחר, לאחר שמיעת דברי
הדססכ"ל.

משרד הבריאות

היו"ר י. גורני:
בסעיף זה ישנן שתי הצעות: לרגל החרפת
המצב בשטח מחלות הילדים, ראתה הממשלה
עצמה נאלצת להציע תוספת של 175 אלף ל"י.

היה לנו דיון בוועדה על הגדלת התשלום
עבור ימי מחלה מ-1 בינואר 1953, 4 ל"י במקום 3 ל"י. אני חייב להביא
את ההצבעות האלו להצבעה.

י. בדר:
אינני חושב שהעלאת התשלומים היא בסכנות
הוועדה, כי זוהי סכנות אדמיניסטרטיבית.
אשר להכנסות, אנחנו יכולים להעלות סכום כולל, אולם איננו יכולים
להחליט איך תגיע אליו הממשלה. נוסף על כך, חושבני שאין בסכנותנו
להחליט היום על ההכנסות, היות והדבר כבר הוחלט בכנסת.

היו"ר י. גורני:
הסכנות בידינו לעשות זאת, ולכתוב:
הכנסות מתי-חולים - 1,5 מיליון ל"י.

חבר הכנסת בדר מציע להעמיד את סעיף
הנהלה על 500,000 ל"י; הכנסה והפחתה - למחוק.

חבר הכנסת ציזלינג מציע: תוספות כלליות
לחלוקה ע"י וועדת היעוץ: שירות רפואי לעולה - 150
אלף ל"י; תמיכות לטוסדות רפואיים - 1,5 מיליון ל"י; הכנסות
מתי-חולים - להפחית ב-900 אלף ל"י; חסיבה לרפואה סונעת - 400 אלף
ל"י; העברת סעיף 304 מתקציב ראש הממשלה והכפלתו - 50 אלף ל"י.

סיעת סק"י מציעה: אישפוז לעולה (כולל
בתי חולים) - 600 אלף לירות; הרחבת האישפוז - 350 אלף לירות;
תמיכות למוסדות רפואה - 250 אלף לירות; חנות לטיפול בגם ובילד -
500 אלף לירות.

ה צ ב ע ה

הצעותיו של חבר הכנסת בדר - לא נתקבלו
הצעותיו של חבר הכנסת ציזלינג - לא נתקבלו
הצעותיה של סיעת סק"י - לא נתקבלו

הצעות הספסלה - - נתקבלו

מסדר הדחות

הינ"ר י. גורי:
חבר הכנסת קלטר מציע להבדיל את תקציב
מסדר הדחות ב-100 אלף לירות.

חבר הכנסת בדר מציע: סעיף הפחתות - יימחק;
הסתפות בבנינים ומוסדות דתיים - יוגדל ל-100 אלף לירות.

חבר הכנסת ציזלינג מציע: סעיף תמיכות
בסועצה לסען השבת - יימחק; סעיף תמיכות לפרקים מיוחדים - יימחק;
סעיף סועצות דתיות (הסתפות) יופחת ב-300 אלף לירות ויועמד על 100
אלף לירות; סעיף הלסכה הראשית - ספרי העובדים יועמד על 150 וטכורותם
על 100 אלף לירות; סעיף תמיכה בבתי מדרש למשפט התורה - יימחק;
תמיכה בישיבות ותמיכה בישיבות חדשות - יבני הסעיפים יועמדו על
150 אלף לירות; סעיף הכנסות והפחתות מבתי-משפט דתיים - יימחק ויועבר
לתקציב ההכנסות.

א. אליסר:
בכל יסובי העולים והמעברות קיימת בעייה
חסורה של חוסר בתי-כנסת, ואני חושב שיש
הכרח לדאוג לכך.

הינ"ר י. גורי:
אני חושב שסיפוק דרישותיהם של היהודים
הדתיים הוא דבר חשוב, אולם אין לנו כל אפשרות,
במסגרת התקציב הזה, לעשות זה. השירותים הדתיים חייבים לסגול כפז כל
השירותים האחרים.

ה צ ב ע ה

הצעותיו של חבר הכנסת בדר - לא נתקבלו
הצעותיו של חבר הכנסת ציזלינג - לא נתקבלו
הצעות הספסלה - - נתקבלו

מסדר החוץ

הינ"ר י. גורי:
חבר הכנסת בדר מציע: סעיף הלסכה הראשית
יוקטן ב-22 אלף ל"י; סעיף הלסכה לעניינים
מיוחדים - יימחק; סעיף הפחתות והכנסות - יימחק; 100 אלף ל"י ליווספו
לסיסון הצירות בטוקסבה.

ד.ט.

חבר הכנסת ציזלינג מציע: הפחתה כללית -
100 אלף ל"י; קרן מיוחדת לפקודת השר - ייטחק; סעיף הלשכה לעניינים
מיוחדים - יופחת ב-135 אלף ל"י; סעיף ציוריות וקונסוליות - יופחת
ב-1,000 ל"י;

סיעת סק"י מציעה: הסעיף קרן מיוחדת
לפקודת השר - ייטחק; פעולות מיוחדות (כולל פעולות ערביות) -
ייטחק; סעיף הלשכה לעניינים מיוחדים - ייטחק; סעיף סיפס טפני לארצות
נחשלות - ייטחק; כל התקציבי יעוטו על 250 אלף ל"י.

ה צ ב ע ה

הצעותיו של חבר הכנסת בדר - לא נתקבלו
הצעותיו של חבר הכנסת ציזלינג - לא נתקבלו
הצעותיה של סיעת סק"י - לא נתקבלו
הצעות הממשלה - נתקבלו

משרד החינוך והתרבות

אני חייב למסור לוועדה דו"ח על פעולות
הוועדה המשותפת של וועדת הכספים

היו"ר י. גורדין:

וועדת החינוך והתרבות.

לדיון היו 5 צירים מרכזיים: בני-
ילדים; חינוך גבוה; בתי-סודר לטורים; חינוך יסודי; תרבות. בסעיף
התרבות התעכבו על הנחלת הלסון.

בקשר לבני-ילדים, לא יכלה הוועדה
המשותפת להתעלם מן העובדה שעוד לפני פגרת הפסח החליטה וועדת החינוך
והתרבות פה אחד לא לבטל את חינוך החובה לגיל 5. רוב הסיעות בכנסת
תסכו בדעה זו והיה לה גם הר רחב בציבור. באופן כזה, שעבודת וועדת
המסנה היתה כבר טבועה בחותם זה. לכן הסתכסה דעה, שאין לבטל חינוך
חובה לגיל 5.

ואשר לסאלה, איך תיפתר טבחינה תקציבית,
הרי נסתסנו בוועדה שתי דעות: (אף אחד מהחברים לא הציע שיטוט בכספי
הדזרבה) א) להטיל אגרה על הורי הילדים, היולחים ילדיהם לבן
הילדים. בתסנתה וועדה בינסטרדיית אשר הגישה הצעה המסתכסת בהכנסה של
6,000 ל"י, לפי החלוקה דלהלן: 34 אלף ילדים, כלומר 1,000 כמות גן,
מסתכה התקציב ב-3 מיליון ל"י; מזה, אפשר אולי לקמץ 200 אלף ל"י
ולהעמיד את התקציב על 2,800,000 ל"י. מזה תופסת המסכורת 70% וסאר
ההוצאות כולן 30%. עד עתה מוטלת היתה ההמסקה על הרשויות המקומיות,
ובמסכורת הגבנות השתתפו ב-60%, וסאר 40% היו מוטלים באופן מסוצע
על הרשויות המקומיות. מלבד זאת, הממשלה בחלק מהבנים, לא רק כיסתה
את כל מסכורת הגבנות, אלא גם החזיקה בהם, כמו בישובי עולים, ישובים
חדשים ומעברות. ההצעה, מכל מקום, ערוכות בקו הסיטה הקודמת.
לפי זה היתה הממשלה צריכה לשלם ב-1,5 מיליון ל"י והרשויות המקומיות
300 אלף ל"י. בינתיים קרה, שכאשר סוכסה בוועדה הכספיים ההחלטה של
כיסוי מסכורת הטורים כולה ע"י הממשלה, קבלו זאת נציגי משרד הפנים
כאילו חל הדבר גם על הגבים, והורו לרשויות המקומיות להגיש את תקציביהן
מבלי הסעיף הזה. אם נחזור לסיטה הקודמת, שרשות מקומיות צריכה
לכסות 40% מהמסכורת, הרי תצטרכנה הרשויות המקומיות להגיש תקציבים
חדשים נוספים ולהכניס בהם את ההפרש הזה. לפי שתי הערכות, האחת, צנועה
יותר אוטרת שחסרות 625 אלף ל"י והשניה אוטרת שחסרות 725 אלף ל"י.
הוועדה הבינסטרדיית מציעה אגרה על הורי הילדים, המסתכסת ב-606 אלף
ל"י מ-34 אלף ילדים. מסספר זה יסוחררו כליל 10-9 אלף ילדים והאגרה
תוטל על 25 אלף ילדים. 2,000 ילדים ישלמו 1 ל"י לחודש 12 אלף ל"י;

ד.ט.

3,000 ילדים ישלמו 2 ל"י לחלוף 36 אלף ל"י; 4,000 ילדים ישלמו 3,5 ל"י -
84 אלף ל"י; 5,000 ילדים ישלמו 4 ל"י - 120 אלף ל"י; 5,000 ילדים
ישלמו 5 ל"י - 150 אלף ל"י; 4,000 ילדים ישלמו 5,5 ל"י - 132 אלף ל"י;
2,000 ילדים ישלמו 6 ל"י - 12 אלף ל"י. בסך הכל - 606 אלף ל"י.
אם המוסד הנכון הוא 725 אלף ל"י, הרי יחסר עוד סכום של 119 אלף ל"י
ותם ההערכה הנכונה היא 625 אלף ל"י - הרי יחסר סכום של 19 אלף ל"י.

ב) הוצע להטיל מגרה על כל ילדי בתי-הספר,
כולל הגנים. מספר התלמידים הכולל הוא 258 אלף. מספר זה מורכב
הצעה לשחרר 87 אלף ילד, מזה 45 אלף ילד בכל הישוב, טלביד טעברות
וישובי עולים: ירושלים - 6250 ילדים; תל-אביב - 94 אלף ילדים;
חיפה - 3,000 ילדים; ערים נאורות - 14,400 ילדים; שאר המקומות -
12,550 ילדים; טעברות וישובי עולים - 42 אלף. הפסוצע יהיה 4,5 ל"י
לשנה. אם יחשבו לפי המוסדן של 625 ל"י, הרי התשלום יהיה עוד פחות.

ח. מרינוב: לדעתי, אין לנו סככות פה להחליט על מגרה
זו או אחרת. עלינו לבקש פן המוצר שיביא
לנו הצעה, כיצד הוא חושב לפקוד את בעיית בני-הילדים. אם הוא יודע
לנו שאינו יכול לעשות זאת ע"י מגרות ויש צורך בתקציב נוסף - הרי זה
ייכנס במסגרת התוספות האחרות.

היו"ר י. גורי: חינוך גבוה. קבלנו תזכירים משלושת המוסדות
לחינוך גבוה: האוניברסיטה, הטכניון
וסכון וייצמן. ערכנו גם ביקורים באוניברסיטה ובטכניון. מצבם של
המוסדות האלה הוא קשה מאוד, וביחוד קשה מצבו של הטכניון. כל
המוסדות האלה טבייטים כספים בחו"ל, והעובדה שהממשלה מפלגת להם 72
גרוש לדולר, מקשה עליהם מאוד. אילו נערך שינוי בשער, היה זה מקל
מאד על מצבם.

בוועדת המטנה הועלתה מחשבה, שהסכום של
250 אלף ל"י, שטופיע בתקציב בסעיף הלוואות במסודנטיים בחו"ל, יעמוד
לרשות משרד החינוך והתרבות למטרה זו, כדי להקל על מוסדות החינוך
הגבוה.

חינוך תיכוני. היו הצעות מבהיקות לכת
בענין זה, אבל רוב הוועדה הציע הצעות יותר מתונות. כל הוועדה סברה
שהמצב שטח זה הוא חמור למדי, היות ושכר הלימוד הוא כה גבוה,
שהחינוך התיכון עלול להיהפך בחלת בעלי יכולת בלבד. הפתרון, לדעתנו,
הוא פתן מטפנדיות. היו שהציעו סכומים גבוהים של 400 אלף ל"י למטרה
זו, וישנה הצעה שניה, להגדיל את הסכום של 135 אלף ל"י ל-200 אלף
ל"י. שהסכום של 250 אלף ל"י שהזכרתי קודם לכן להעביר 50 אלף ל"י
למטפנדיות, כך שיהיה סכום של 250 אלף ל"י למטרה זו. הוועדה עדיין
לא סיכמה בענין זה.

תרבות. הוכנסו הצעות ע"י הפיעוט בוועדה,
שמילו קבלנו אותן היה זה מסתכם בתוספת של חצי סיליון ל"י. אולם הרוב
בוועדה החליט על תוספת של 150 אלף ל"י לצרכים שונים של תרבות. סעיף
התרבות כולו קופח ב-75 אלף ל"י לעומת התקציב הקודם. סעיף הנחלת הלשון
הופחת ב-108 אלף ל"י וישנם סעיפים שהופחתו יותר. ברוב דעות הוחלט
בוועדה להוסיף לתקציב זה סכום של 150 אלף ל"י ואם תקבל וועדת
הכספים את ההצעה הזאת, היא תועבר שנית לוועדת המטנה, על מנת להחליט
על חלוקת הסכום.

א. טרופ: במקרה הייתי בזמן האחרון הייתי בטנדל
ובסקויות אחרים, ועלי לוטר כי היחט
שלנו לעתיקות ולדברים היקרים הוא פשוט פחירד, ויש הכרח לתקנו.

היו"ר י. גורי: בין שאר הדברים דנה הוועדה גם בסעיף
זה והוצעו הצעות טובות. בסיכום עבודתה,
תביא הוועדה גן הצעות סיכום טובות.

ר.ט.ו.

היו"ר
מדוע לא הזכיר את הצעה להוסיף לתרבות תורנית שכום של 25 אלף ל"י?

ג. קלמר:

היו"ר י. גורי:
ישנה הצעה של חבר הכנסת בניחובסקי, להוסיף למדור התרבות התורנית 25 אלף ל"י, ומבקש גם להוסיף 8 מקורים, שגם זוהי הוספה של בערך 10,000 ל"י. אני חושב שהצעות אלה צריכות להיכלל בתוך כל הצעות התוספות שבאו מחוגים שונים.

במסגרת החיגון והתרבות מציע חבר הכנסת בדר: להקטין את הוצאות הלשכה הרשמית ב-300 אלף ל"י; להוסיף 2 מיליון ל"י להוצאות החיגון היחודי; להוסיף 250 אלף ל"י לעזרת הסכניון; 400 אלף ל"י לאוניברסיטה העברית.

סיעת מק"י מציעה: בתי-ספר יסודיים בישובים ערביים - 3 מיליון ל"י, במקום 1,167,500 ל"י; להעמיד את כל התקציב על 29,810,000 ל"י.

חבר הכנסת ציזלינג מבקש לדחות את ההצבעה בתקציב החיגון והתרבות, ולדחותה לעת ההצבעה על התוספות.

אני רוצה להביע לידיעת חברי הוועדה, כי הייתה הצעה של חבר הכנסת רובין, למחוק כל הקצבה למכון לפיריון העבודה במסגרת העבודה, ועכשיו באת הצעה מתוקנת, להפחית מסעיף זה 5,000 ל"י ולהעמידו על 10,000 ל"י במקום 15,000 ל"י.

הצבעה

הצעתו של חבר הכנסת רובין - לא נתקבלה

משרד המשטרה

היו"ר י. גורי:
חבר הכנסת בדר מציע: להקטין את התקציב של משרד זה במיליון ל"י.

חבר הכנסת ציזלינג מציע: תקציב המטה הרמטי להעביר למשרד הפנים; תקציב בתי-הסוהר - להעביר למשרד המשפטים. הפחתה כללית של התקציב במיליון ל"י, לפי פירוט ואישור וועדת הפנים. מסכורת - להעביר 10% לנותרים בישובי ספר. אמרי גלם לבתי-הסלמה - להוסיף 20 אלף ל"י; סעד לתרבות לסוהר ולמסיר - להוסיף 5,000 ל"י; ציוד לבתי סלמה - להוסיף 5,000 ל"י; ציוד מקלאי - להוסיף 5,000 ל"י; הקטת ספריות לבתי-הסוהר - 3,000 ל"י.

סיעת מק"י מציעה: להעמיד את כל התקציב על 7 מיליון ל"י במקום 13,990,000 ל"י.

שר המוצר הודיע לי כי דרוש תקציב נוסף של 1,5 מיליון ל"י למספר הגבולות, והוא יביט הצעות נוספות לוועדה, וכחפש את הפתרון לשאלה זו, לא במסגרת התקציב הציטון. לעת עתה ניתנה הוראה להקציב שכום של 350 אלף ל"י לפעולות ראשונות.

הצבעה

הצעותיו של חבר הכנסת בדר - לא נתקבלו
הצעותיו של חבר הכנסת ציזלינג - לא נתקבלו
הצעותיה של סיעת מק"י - לא נתקבלו
הצעות הממשלה - נתקבלו

ד.ט.

משרד המשפטים

חבר הכנסת בדר מציע: למחוק סך כל התקציב -
1,000 ל"י. למחוק את סעיף הכנסות -

היו"ר י. גורי:
1,000 ל"י.

חבר הכנסת ציזלינג מציע: תוספת שני סופטים
לבית-המשפט העליון (המכונים עוד יקבע); תשלום לעדים במשפט - 3,000
ל"י; הגנה על אסירים מחוזרי מפצעים - 1,000 ל"י; הוצאות במשפטים
בגד המטלה - 1,500 ל"י;

סיעת מק"י מציעה: להעמיד את התקציב כולו
על 1,450,000 ל"י במקום 1,950,000 ל"י.

הצבעה

הצעותיו של חבר הכנסת בדר - לא נתקבלו
הצעותיו של חבר הכנסת ציזלינג - לא נתקבלו
הצעותיה של סיעת מק"י - לא נתקבלה
הצעות הממשלה - נתקבלו

(המסך היטיבה - רשמה גד)

לפני-כן רשמה רש.

ועדת הכספים
28.7.53

א.ד.

היו"ר י. גורני:

בישיבת מליאת הוועדה קיבלנו משלחת של ועדת השירותים הציבוריים, שהיתה מורכבת מחברות-הכנסת כצנלסון וכפרית. הן הביאו הצעה להוסיף 50,000 ל"י לטיפול בנוער עברייני. העניין הוצג בצורה חסודה למדי, והוועדה התרשמה מהדברים. שמענו גם סגן-כוח המוצר שהוא מודה שיש צורך להגביר פעולה זו, אבל הדבר צריך למצוא את פתרונו בתחומי התקציב של המשרד. חברות הוועדה לשירותים ציבוריים מסרו לנו כי היה להם משא-ומטן בנדון עם שר המעד, והתברר כי אין כל תקווה להשיב את המטרה בדרך זו. הן מבקשות כי הוועדה עצמה תקטין מעיפים אחדים ומיטיב עם סעיף זה, או שתתן תוספת. לכן דחינו את ההצעה בנדון.

בינתיים הוגשה הצעה על-ידי חבר-הכנסת רובין, להוסיף לטיקום נוער עברייני 20,000 ל"י. חברות הוועדה לשירותים ציבוריים מציעות להוסיף 50,000 ל"י, והיתה גם הצעה בוועדה להגדיל את הסכום ב- 35,000 ל"י.

ג"ר ארנון:

אם הוועדה מאוחדת בדעה כי יש להגדיל מעיף זה, אני מוכן להביא הצעה להגדלה בתחומי התקציב; עלי רק לדעת באיזה סכום מתכוונים להגדילו.

ההגדלה צריכה להיות בגבולות של 20,000 - 35,000 ל"י.

היו"ר י. גורני:

אנו עוברים להצבעה.

ה צ ב ה

הצעותיו של חבר-הכנסת רובין. פרט להצעתו בוכר הגדלת מעיף "טיפול בנוער עברייני" - 35,000 ל"י
תקציב משרד המעד - 35,000 ל"י

תקציב משרד העבודה.

הצעות חבר-הכנסת בדר לתקציב משרד העבודה - 35,000 ל"י

הצעות חבר-הכנסת ציזלינג לתקציב משרד העבודה - 35,000 ל"י

התתייגות : לחברי-הכנסת בדר וציזלינג.

הצעת סק"צ לסחוק את המעיף - סכום לפרינו העבודה והייצור בסכום של 76,000 ל"י - 35,000 ל"י

תקציב משרד העבודה, כמוצע ע"י המטטלה - 35,000 ל"י

תקציב משרד הפנים

א. סטופ:
רצוני להזכיר כי יש דרישה להגדיל את תקציב משרד הפנים ב- 500,000 ל"י, כדי שיוכל לספק את דרישות הרשויות המקומיות.

הדבר שייך לתקציבים מיוחדים, ועוד גניע לזה.

היו"ר י. גורני:

א.ד.

ועדת הכספים
28.7.53

אני מבקש להגיש את הצעותינו לתקציב
משרד הפנים בשלב יותר מאוחר.

ח. רובין:

ה צ ב ה

הצעת חבר-הכנסת בדר להפחית את תקציב המשרד בלידה אחת - נפלה

הצעת סיעת מס"י להעמיד את תקציב המשרד על 1,000,000 ל"י - נפלה

הצעת סיעת מס"י למחוק את הסעיף - עבודות תכנון של
מופחים מוזמנים בסך 6,000 ל"י - נפלה

סעיף 4 - משרד הפנים - רשויות מקומיות.
=====

היו"ר י. גורן:
הוועדה המשותפת של כספים ופנים סיכמה
הצעות, אשר הסתמלה איטרה אותן, והן
הביאו לידי שינוי יסודי ביחסים הכספיים בין האוצר והשלטון המקומי.

החלטנו להחזיר 4,500,000 ל"י של התוספת
למט הכנסה בשיעור של 7,5%, שהיו מיועדים לרשויות המקומיות, והעמדנו
זאת לכיסוי הפרטי מטכורות המורים, על-מנת שהמדינה תוכל לכסות
100% מטכורות המורים. מכוח זה מופיע בתקציב משרד החינוך והתרבות.

את המענק הכללי, שנוצר מ- 50% ממט
הטעיועים, 50% מרסיונותכלי רכב, ו- 20% ממט מסוייב, והמצטרף
למכום של 4,000,000 ל"י, רואים כמענק שצריך לחלק אותו, לפי
פורמולה ידועה, בין הרשויות המקומיות לסוגיהן. שרי האוצר והפנים
צריכים להביט הצעה, לפני הוועדה המשותפת של כספים ופנים, כיצד
לחלק את ה- 4,000,000 ל"י הללו. מלבד זאת מוצג מכום של 500,000 ל"י
לתמיכה, מחוץ לפורמולה הכללית, בשביל רשויות מקומיות שאין להן
מעמד מוניציפאלי, או שהן חלשות ואינן יכולות להסתפק במענק הכללי.
משרד הפנים הבטיח להביא לנו הצעה כיצד הוא עומד להסתמס במכום
זה של 500,000 ל"י.

אני מבין כי חבר-הכנסת מטופ מציע
להוסיף עוד 500,000 ל"י לתמיכה ברשויות מקומיות.

אני מבקש גם בסעיף זה, להביא את הצעותי
יותר מאוחר.

ח. רובין:

ה ר ח ל ט : לדחות את ההצבעה בסעיף משרד הפנים -
רשויות מקומיות.

23 - תגמולים לנכים ולמשפחות חללים ושיקומם.
=====

אני מציע להוסיף 200,000 ל"י לסעיף זה.

י. בדר:

היו"ר י. גורן:
בוועדת המשנה היה דיון בעניין, והיה לי
רשם כי הצעתו של חבר-הכנסת בדר מכוונת
לענין מסויים. אז באמר, כי אותה תביעה שהוגשה על-ידי חבר-הכנסת
בדר וסיעתו עומדת לבוא על סיפוקה טהצד העקרוני, והיא תמצא ביטוי
בתחומי התקציב. רצוני לטאול, אם אף-על-פי-כן, עומד חבר-הכנסת בדר
על כך שאצביע את הצעתו.

מד.

ועדת הכספים
28.7.53

יתכן כי מדובר על הצעת.

י. בדר:

ה צ ב ה

הצעת סיעת סק"י להעמיד את הסעיף על 9,260,000 ל"י - נ פ ל ה

הצעת חבר-הכנסת ציזלינג להגדיל את הסעיף ב-
100,000 ל"י - נ פ ל ה

סעיף 23 תגמולים לנכים ולמשפחות חללים ושיקום - נ ת ק ב ל

32 - סיוע טכני - 2,000,000 ל"י
=====

ה צ ב ה

הצעת סיעת סק"י למחוק את הסעיף - נ פ ל ה

הצעת חבר-הכנסת ציזלינג למחוק את הסעיף - נ פ ל ה

סעיף 32 - סיוע טכני - נ ת ק ב ל

33 - פיצויים לעובדים מפורשים (כולל פנסיות)
=====

ה צ ב ה

הצעת סיעת סק"י להעמיד את הסעיף על 1,500,000 ל"י - נ פ ל ה

הצעת חבר-הכנסת רובין להעמיד את הסעיף על 1,400,000 - נ פ ל ה

סעיף 33 - פיצויים לעובדים מפורשים - נ ת ק ב ל

30 - תקציבים מיוחדים - 25,000,000 ל"י
=====

היו"ר י. בורי: סר האוצר אשר לנו, כי הוא חוטב מסכום זה להפריט 15 מיליון ל"י לבטחון, ו- 10 מיליון להתייקרות. בעת ההצבעה עלינו להביא בחשבון את הצעת סר האוצר.

ה צ ב ה

הצעת סיעת סק"י למחוק את הסעיף - נ פ ל ה

א. ציזלינג: אנו נביא את הצעותינו לסעיף זה אחרי ישיבת מחר, אשר תדון בתקציב משרד הבטחון.

ה ר ח ל ט : לדחות את ההצבעה בסעיף זה.

א.ד.

24 - תשלום חובות ורביית (כולל השלומים ע"ח הסכום עם אנגליה)

ה צ ב ע ה

סעיף 24 - תשלום חובות ורביית - נ ת ק ב ל

השתתפות בתקציב הפיתוח - 3,000,000 ל"י

ד"ר ארנון:

חובתי להודיע לוועדה כי ישנו סכום נוסף של 2,700,000 ל"י, שהוא תשלום שהתמשלה צריכה לעשות על שטרי סקרעין השנה. שטרות אלה הן כיסוי בסביל מחלקת ההוצאה. כאשר הכנו את התקציב חשבנו כי נזיל לנהוג בשטרי הסקרעין כמו בשטרי האוצר, וכי הדבר לא צריך להופיע בתקציב. מתברר כי הסכום אינו כך, ועלינו לשלם את שטרי הסקרעין בדרך של התקציב הרגיל. שר האוצר יודיע כי על-סמך תשלומים בשטרי סקרעין הוחלט להוציא שטרי סקרעין חדשים, וזו תהיה הכנסה סקביאלית בתקציב הפיתוח. רצוני להדגיש שזה אינו סינוי מעשי, אלא פורמלי בלבד.

את הסעיף זה אפשר לנסח : השתתפות בתקציב הפיתוח ופדיון שטרי סקרעין.

י. בדר:

לתיקון בתקציב הרגיל לא מתנגד, אבל לשינויים בתקציב הפיתוח מתנגד באופן חריף, אבל זה אינו אקסואלי עכשיו. הודעת סר ארנון היא חסורה, כי היא פוגעת בהבטחה שניתנה בכנסת.

היו"ר י. גורי:

זו אינה הפרת דיבור. התחייבו לא להגדיל, אבל לא אסרו שלא יחליפו.

א. ציזליצב:

אני מבקש להפריד את שני הסכומים, ושהם יופיעו בשני סעיפים נפרדים.

ד"ר ארנון:

עלי לשקול את ההצעה.

ה ד ח ל ט :

לדחות את ההצעה בסעיף זה. ד"ר ארנון יביא לישיבה הבאה סיכום ברור בעניין.

26 - הענקות להוצאת מרכיבי חידוניים

היו"ר י. גורי:

רצוני להזכיר לחברי הוועדה, כי בשעת הדיון על סעיף זה, קיבלנו את החומר ואת הסכומים שנקתבלו מתשלומי קרן החליפין. הוברר כי היתה הכנסה בסכום של 13 מיליון ל"י, שחלק ממנה - 3,5 מיליון ל"י הלכו להוצאות, והשאר לכיסוי הפרטי הקורס. בדיונים שקיימנו על נושא זה הובעו דעות, כי רצוי מאוד היה שקרן החליפין תסתקף בתקציב, מצד ההכנסה וההוצאה, למען יהיה הדבר בולט בספר התקציב. גם אני הייתי בק אלה סמכרו כי הדבר רצוי. לפני שאנו מצביעים על סעיף זה, הייתי רוצה לשמוע את דעת בא-כוח האוצר על כך.

א.ד.

ד"ר ארנון:
ראוני לציין כי חלה כאן אי-הבנה. הסכום של 2,5 ל"י הטופיע בטעיף זה לא נועד להוזלת מצרכים בקשר לסער, אלא להוזלות אחרות, של חלב וכדומה.

א. ציזלינג: כיצד זה טופיע השנה בתקציב ההכנסה?

היו"ר י. גורי:

- הכנסות להוזלה - הפרט טבע 14,500,000 ל"י
- פחות להפרטי טבע 12,000,000 ל"י
- יתרה לטתן הענקות למצרכים חיוניים 2,500,000 ל"י

ה צ ב ע ה

הצעת חבר-הכנסת נדר להעמיד את הטעיף על 7,500,000 ל"י - נפלה
הצעת חבר-הכנסת ציזלינג להעמיד את הטעיף על 7500000 - נפלה
הצעת סיעת מק"י להעמיד את הטעיף על 12,500,000 ל"י - נפלה
סעיף 26 - הענקות להוזלת מצרכים חיוניים - 2,500,000 ל"י - נתקבל

29 - הוצאות רשות הפיתוח 210,000 ל"י

ה צ ב ע ה

הצעת חבר-הכנסת ציזלינג להפחית את הטעיף ב- 1,000 ל"י - נפלה
סעיף 29 - הוצאות רשות הפיתוח - 210,000 - נתקבל

הצעות לטעיפי הוצאה של סיעת מק"י

הצעת סיעת מק"י להוסיף סעיף - קרן לתמיכה בטיכונים עטמים (סחוץ לטיכונים העולים) - 9,423,000 ל"י - נפלה

הצעת סיעת מק"י להוסיף סעיף - קרן ליצירת עבודה למבוטלים (מהכנסות קרנות השוואה, חליפין וחטבון מסחרי) - נפלה (סכום של 30,000,000 ל"י)

א. ציזלינג: בישיבה הקודמת ביקשתי טנקבל החלטה בדבר הקימוצים שנעשו, ואשר פגעו במוסדות חיצוניים. אני מציע כי הוועדה כולה תתאחד בעניין, ותדרוש את החזרת הסכומים.

היו"ר י. גורי: בעניין זה היה לנו בירור, כאשר נכנסנו לדיון בתקציב מטרד החינוך והתרבות, והדבר חל גם על מטרד הבריאות ואולי על עוד מסודים. הצגתי את הבעיה לפני בא-כוח האוצר, והוא ביקשני להמתיין.

ועדת הכספים
28.7.53

א.ד.

היו"ר י. בורי:

אין רשות לא לאוצר ולא למסרד אחר, לשנות סכומים שאושרו על-ידי הכנסת. אבל יש כמין שאלה אחרת: הכנסת לא החליטה להקציב סכום סטויים ל"הביטה"; היא החליטה להקציב סכום סטויים ל"מוטדות תרבות ואמנות". אם שר החינוך בא עכשיו ונותן ל"הביטה" פחות מהסכום שהובטח לה, אין הוא פועל בניגוד לרצונה של הכנסת. בזה אני רוצה לומר, שהדבר הוגן לתת ל"הביטה" פחות מאשר הובטח לה, אני רוצה רק להדגיש כי בזה אין מפירים את החלטת הכנסת.

אני מצטרף להצעה כי יימצא פתרון

לבעיה זו.

כוונת האוצר לשסוד להחזיר התחייבותיו.

ד"ר ארנון:

ה ר ח ל ט : בא-כוח האוצר יביא תשובה מוסמכת לישיבה הבאה.

היו"ר י. בורי:

יתכן כי האוצר יצטרך לתקן כמה דפים בספר התקציב. אני מציע כי בקבל החלטה פורמלית, שאין צורך להדפיס את כל הספר מחדש. אם יוחלט אחרת - אביא את הענין לפני ועדת הכנסת.

אני מבקש כמו-כן שלא נעסוד על הצד הפורמלי, של הנחת התקציב על שולחן הכנסת 24 שעות לפני פתיחת הדיון. התקציב יונח על השולחן ביום השני, ונוכל סיד לפתוח בדיון. הישיבה נעולה.